

Bilaga 1 till kommunfullmäktiges protokoll 2011-11-28 § 3

Interpellation (2011:18) från Jan Valeskog (S) om synen på rådande lagstiftning med anledning av återkallandebeslut av tillstånd att driva privata förskolor i Stockholm m.m.

Jan Valeskog har ställt följande frågor till mig

1. Anser borgarrådet att beskrivna kriser med privata förskolor i Stockholm påvisar en olöst konflikt mellan lagstiftningen för näringsverksamhet och barnens rättigheter, och om så är fallet hur avser staden agera gentemot lagstiftaren?
2. Anser borgarrådet att det skall finnas ett särskilt förturssystem till andra förskolor för de barn som överges och tvingas lämna misskötta förskolor?
3. Hur anser ansvarigt borgarråd att man skall åstadkomma att personal inom privat barnomsorg får samma rättighet, och skyldighet, som anställda i offentlig verksamhet, att rapportera om allvarliga missförhållanden?

I fråga 1 undrar Jan Valeskog om jag anser att beskrivna kriser med privata förskolor i Stockholm påvisar en olöst konflikt mellan lagstiftningen för näringsverksamhet och barnens rättigheter, och om så är fallet hur avser staden agera gentemot lagstiftaren? Det har tidigare funnits en problematik när staden har beslutat om att dra in ett tillstånd för en fristående förskola och det beslutet har överklagats till förvaltningsrätten. Förvaltningsrättens handläggningstider har varit otillbörligt långa, vilket har lett till både slöseri med skattebetalarnas pengar liksom varit en fara för barnsäkerheten när undermåliga förskolor fått fortsätta sin verksamhet under överklagan. Kostnaden för detta för Stockholms stad har enligt utbildningsförvaltningen uppgått till ca 50 miljoner kronor de senaste fyra åren. Det är mycket pengar som skulle ha kunnat gå till förskoleplatser på någon av de fint skötta förskolor vi har i Stockholm, kommunala liksom fristående. Detta är egentligen inte en fråga om lagstiftning utan istället om en ineffektiv förvaltningsdomstol. Jag har tidigare uppmanat justitieministern att ge dessa ärenden förtur, för barnens säkerhet inte minst och dessutom för att inte slösa med skattebetalarnas pengar. Jag tar gärna tillfället i akt att upprepa min uppmaning till justitieministern.

I fråga 2 undrar Jan Valeskog om jag anser att det skall finnas ett särskilt förturssystem till andra förskolor för de barn som överges och tvingas lämna misskötta förskolor? Om en förskola tvingas stänga, eller uppvisar sådana missförhållanden att barnen inte kan vara kvar, såsom när staden drar in tillstånd, uppstår givetvis ett akut behov av barnomsorg för de föräldrar som har barn där. Jag vet av erfarenhet att stadsdelsnämnderna i dessa fall arbetar med att snabbt erbjuda nya platser och detta fungerar i allmänhet väl. Jag anser att den dialog som finns mellan föräldrarna och stadsdelsförvaltningarna har visat sig tillräcklig i dessa exceptionella fall och inga speciella förturssystem behöver utarbetas.

I fråga 3 undrar Jan Valeskog hur jag anser att man skall åstadkomma att personal inom privat barnomsorg får samma rättighet, och skyldighet, som anställda i offentlig verksamhet, att rapportera om allvarliga missförhållanden?

Det är givetvis viktigt att alla som arbetar i offentligt finansierad verksamhet har frihet att påtala brister och problem. Detta gäller i synnerhet i förskolan där barnen på grund av sin ålder inte kan tala för sig själva som vuxna i många fall kan. Det pågår ett arbete på justitiedepartementet där man utreder om meddelarfriheten kan utsträckas också till privatanställda inom välfärdssektorn. Jag ser mycket positivt på detta och hoppas att justitieministern snart kan presentera ett förslag på ämnet. Det pågår också ett utredningsarbete inom utbildningsdepartementet om en ”Lex Sarah för skola och förskola”, som skulle innebära en anmälningsskyldighet avseende missförhållanden för alla anställda. Redan i dag har alla anställda i skolor, oavsett huvudman, skyldighet att kontakta socialtjänsten om dem misstänker att ett barn far illa. Anmälningsskyldigheten har också skärpts i den nya skollagen vilket också är mycket positivt.

Stockholm 2011-11-23

Lotta Edholm (FP)

Skolborgarråd